

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitlér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Az új adójavaslat.

A legaktuálisabb kérdés ez időszereint a Wekerle által elkészített adótörvényjavaslat, mely hivatva van megváltoztatni eddigi egész adórendszerünket.

Csak természetes, hogy a legszélesebb körben élénk érdeklődést keltett a javaslat, hiszen alig van a nemzetnek olyan tagja, akit ne érintenének ezek a javaslatok.

Természetes, hogy az adófizetők különböző rétegét a javaslat is különböző módon érinti, amint reá nézve kedvező, vagy kedvezőtlen reformokat tervez az eddigi adózási viszonyok megváltásával.

Eddigi adórendszerünk tagadhatatlanul nagyon tökéletlen s különösen az ingatlanokat: a földet és a házat terhelte meg aránytalanul s a kisipart, kiskereskedelmet, szóval a kis existenciákat sújtotta, míg az új javaslat a progressivitás eivének hódolva, a nagyjövedelmű vállalatokat, pénzintézeteket akarja igazságosabban megterhelni s az elhallgatott, be nem vallott jövedelmek megadóztatásával a föld- és házadó elviselhetlen terhein szándékozik könnyíteni.

Nem lehet tehát esodálni, hogy oly nagy a felbuzdulás az új adójavaslat ellen, azok részéről, akik eddig mondhatni maguk szabták meg, hogy mennyi adót fizessenek, mert a saját bevallásuk szolgált adóalapul.

Ha ez a javaslat törvénynyé válik, megszűnnek azok az állapotok, hogy pl. amíg egy nyomorúságosan tengődő s különféle terhekkel sújtott szatócs 40—50 kor. jövedelmi adóval van megróva, addig az 50-szer olyan forgalmat és jövedelmet produkáló nagykereskedőre alig 200 korona jövedelmi adó van kivetve. Megszűnik az az igazságtalanság, hogy a 10—20 ezer koronát jövedelmező szellemi foglalkozások után, az 1000—1200 korona bevallás után 100—120 korona jövedelmi adóval rovatnak meg.

Nagy a ribillió a javaslat azon

intézkedése ellen is, hogy a megadóztatásnál az üzletkönyvek is alapul szolgálhatnak. Ez ellen pedig csak az szólhat, aki az eddigi adóalap eltitkolását követi s nem akarja jövedelméből megadni a köznek azt, amit az a törvény alapján ma is megkövetelhet.

Nehézmenyelik a javaslat rendelkezéseit a pénzintézetek, mert ezután nagyobb terheket kellene viselniük. Pedig itt is igazságos a törvényjavaslat, mert ezek birják meg legjobban a terheket. Csak a legutóbbi pénzválság is megmutatta, hogy egyes intézetek a 16 százalékos kamatszédéstől sem riadnak vissza, különböző czimeken. Különbösen is a törvényjavaslat csak a kapzsi, 8 százalékon felül dolgozó pénzintézeteket sújtja annyiban, hogy 10 százalék helyett 15 százalék adót fizetnek.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni a javaslat sokirányú helyes és üdvös intézkedését. Ilyenek pl., hogy a földadót mérsékeli, a kataszter kiigazítása által igazságosabb alapra fekteti, a házosztályadót és házbéradót enyhíti s a kulcs leszállítása által közelebb hozza egymáshoz.

A tőkekamat-adót, egyes kivételekkel 10 százalékról 5 százalékra szállítja le.

Az általános kereseti adónál a II. oszt. kereseti adót elejti s a családtagok adóját törli. Biztosítja különben a 600 korona létminimumot s az adót 10 százalékról leszállítja 4 és 5 százalékra. Megszűnik az iparosoknak egy nagy sérelme, ugyanis a munkaadó nem felelős az alkalmazottja adójáért.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál a pénzintézetek, ha a kölcsönök után kamat és más költségek czimén 8 százaléknál többet nem szednek 10 százalékot, ellenkező esetben 15 százalék adót fizetnek.

A jövedelmi-adó a 600 koronás létminimum biztosítása mellett, 0.71 százaléktól 5 százalékig emelkedik, progresszive. Az állandó szolgálati

járandóságok után (6000 koronától kezdve), jövedelmi adópótlék is jár.

Új és helyes intézkedése a javaslatnak, hogy azok, akik külföldön laknak állandóan, az itt levő ingatlanok után kétszeres adót fizetnek.

Tagadhatlan, hogy itt-ott vannak a javaslatnak hibái is, ezeket kell átdolgozni, hogy a javaslat teljesen megfeleljen az igazságnak, az állam jogos érdekeinek.

Erre megfogják találni a módot s az új törvény ha egyesekre nagyobb terhet ró is, igazságosabb, méltányosabb lesz a réginél.

Jaures leánya apácza lesz. A franciaországi egyházüldözés egyik vezető férfija volt Jaures, ki azon időben a francia országgyűlés elnöke volt. Ő is harezolt az egyház és állam szétválasztása érdekében, a katolikus egyház és minden vallás esküdt ellenségének mutatta magát. Felesége azonban hithű katolikus nő, ki ilyen szellemben nevelte leányát is. Jaures leánya most apácza akar lenni, apja minden erejét felhasználja, hogy erről lebeszélje, de úgy látszik, sikertelenül. Így tehát maga a leány ezáfol rá atyjának elveire. — Hasonló eseteket jegyeztek fel több egyházüldöző francia miniszterrel is. Bourgois miniszter leányát Cannesben, hol betegon feküdt, szintén apáczák ápolták és míg a leány atyja az országgyűlésen dühöngött a szerzetesek ellen, addig leányának állapotáról a megnyugtató híreket épen az üldözött apáczák szolgáltatták neki. Waldeck-Rousseau miniszter volt megindítója a szerzetesek üldözésének. Mikor felesége megbetegedett, az Ágoston-rendi apáczák kórházába kívánczolt, hol a jó ápolás visszaadta neki egészségét. Hasonló eset történt a fentebb említett Jauréssal is. Mikor édes anyja hirtelen megbetegedett, betegágyához apáczákat kért ápolóul és Jaures, ki ugyanakkor vezette a tárgyalásokat az egyház és a szerzetesek ellen, kénytelen édes anyjának kívánságát teljesíteni. Édes anyja visszanyerte egészségét és maga Jaures volt kénytelen tanuságot tenni az ápolók önfeláldozó működéséről. Így fizetett vissza a keresztény szeretet azoknak, akik őket kenyerüktől megfosztották.

A néppártikör kültagjai közzé léptek az elmúlt év folyamán a következő urak: Ámon Vilmos Handlova, Bottka Zoltán Kis-

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget válllok szállítványaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben.
Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabó-
mester.

vezekény, Becket Regináld Budapest, Czeizel György Trencsén, Csizmadia Gyula Nagykőrös, Chay Antal Vaál, Ditter Győző Budapest, Eördögh Elemér Bácsujfalu, Friedrich István Budapest, dr. Gaál Sándor Szombat-hely, Siakabonyi Gálffy István Kemenceze, Grieger Miklós Besztercebánya, Gürtler Dénes Budapest, Hegedüs Béla Kalocsa, dr. Irmey Lajos Budapest, dr. Almádi Kovács Gyula Budapest, Felsőludányi Kovács Gyula Budapest, Kurinszky János Szinnye, dr. Lakner István Budapest, báró Maylott Nándor Tállya, Margitay Ernő Budapest, lovag Matyasovszky Lajos Esztergom, báró Mednyánszky Imre, Luka, Mészáros István Vajta, Némethy Aladár Budapest, dr. Nits Árpád Győr, Orbán János Csikszereda, dr. Plechó Jenő Ipolyságh, Rónay Mihály Pozsony, Schreiber Aladár Ipolyságh, Szokoly Alajos Berzenceze, Telekessy János Hanusfalva, dr. Tury Károly Ujpest, dr. Unterweggen Lóthár Ujpécs, Varga János Nagykér, Zaborovszky Béla Eperjes, Fludorovics Zsigmond Budapest, Simkó Károly Tótmegyer, Vargha Ferenc Budapest, Vodicska Imre Budapest.

Előkészület a Katholikus Népszövetség diszgyűlésére. A Katholikus Népszövetség kormányzó tanácsa nagyfontosságú ülést tartott a múlt nap a Katholikus Szövetség tanácsstermében. A megjelent budapesti kath. egyesületek vezetőivel megállapodott a kormányzótanács abban, hogy az egyesületek bevonásával január 26.-án népszövetségi diszgyűlés fog tartatni a Vigadó dísztermében. A gyűlésen *Rakovszky* István, a népszövetség elnöke, a képviselőház alelnöke fogja mondani az elnöki megnyitót. Az ünnepi szónoklat megtartására dr. *Prohászka* Ottokár székesfehérvári püspököt, a Népszövetség alelnökét kéri fel. *Szentiványi* Károly, a Népszövetség vezérigazgatója, a népszövetség elnök-járól fog előadást tartani, a záróbeszédet pedig dr. *Zboray* Miklós orsz. képviselő, a Népszövetség alelnöke fogja mondani. A kormányzó tanács hódoló feliratot küldött a pápa őszentségéhez, hogy a Népszövetségre pápai áldását kikérje. Ugyanekkor felirattal fordult a magas püspöki karhoz és kath. előkelőségeinkhez, hogy a Népszövetség védnöki karában egyesítse a magyar katolicizmus fényét és tekintélyét. A kormányzó tanács, mivel a végleges alakulással óriási mennyiségű teendő várna elintézésére, minden héten ülésezik. A népszövetségi külön iroda már megkezdte tevékenységét, úgy, hogy mindenki gyors és pontos választ kap, ha a Népszövetség szervezése ügyében az irodához fordul. Minden a Népszövetségre vonatkozó levél így czimzendő: Kath. Népszövetség Budapest, VIII. Szentkirályi u. 28.

Városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága e hó 13-án, hétfőn délután 3 órakor tartotta meg dr. *Vajay* Károly polgármester elnöklése alatt január havi rendes közgyűlését.

A tárgysorozatnak ezuttal különösebben érdekes pontja nem is volt, egyedül a községi birói állás betöltése ígérkezett érdekes-

nek, de a választás a főispán távolléte miatt elmaradt.

A polgármesteri havi jelentés röviden érintette az elmúlt évnek a törvényhatóságra nézve jelentősebb mozzanatait s foglalkozott a közel jövő egyes céljaival is. Ilyen czéllokul a vízvezeték és csatornázás fejlesztését s a mérnöki és számviteli hivatalok megfelelő szervezését említette meg. — Részletezte a jelentés, hogy a törvényhatóság ügyforgalma az előző évhez képest jelentékenyen emelkedett. A közgyűlés például 1907-ben 390 ügyet intézett el, 18-al többet, mint az előző évben. Ez az emelkedés, mely minden téren mutatkozott, általában örvendetes ugyan, de természetesen aggasztó, hogy a bűnügyi statisztika 167 bűnessel gazdagabb, mint volt 1906-ban.

A közgyűlés többi tárgya közül megemlítjük a következőket:

A borítal és huszfogyasztási adó megváltásaként a város 1908—1910. évekre 115000 korona megváltási adóátalány fizetését vállalta el.

A rendőri és szolgazemélyzet ruházatának elkészítésével *Inglik* József helybeli szabóiparost bízták meg.

A város erdeiből eladásra kerülő fák egységárainak megállapítása után a főerdész bejelentette, hogy a nagyerdőből, eszerdéből és kiscsonkásból levágott fák eladása már 15-én, szerdán reggel 8 órakor megkezdődik s az eladás a városban fog történni.

Ezután Nagyvárad város átiratának, mely az állami zálogházak felállítását sürgeti s még néhány hatósági átiratnak pártoló felirattal való támogatását határozták el s a szokatlanul rövid közgyűlés véget is ért.

A múlt évi máramarosi botrányhoz.

Ajánlva a „Máramaros“ czimű hirtlap t. olvasóinak.

— Irta: **Arakszyn.** —

I.

Mielőtt feltárnók, a mire utalást fogunk tenni az alábbiakban, hogy miként nyert most bizonyos aktualitást egy tavaly végbe ment botrány, sietünk mindenek előtt az olvasóink legnagyobb részénél bizonyára felhangzó ama kérdésre válaszolni, hogy: melyik, miféle botrányról van itt szó?

Ha ugyanis visszagondol az újságolvasó közönség most az új évnek elején az elmúlt esztendőre, emlékeztetének tárházában nem bír találni sem kasszabetörést, sem sikkasztást, sem lázadást, sem hitvesgyilkosságot, sem semmi hasonló jeles eseményt, melyet Máramarosban követtek volna el.

De hát van másféle fajtája is a botrányos eseményeknek.

Csakugyan botrány történt ott az elmúlt nyár vége felé, mint kedélyesen mondani szoktuk: esinos kis botrány. Amolyan irodalmi súlyos testi sértést követtek el.

... Egy igen előkelő, magasan álló személyiség furesán járt Máramarosban. Békesen haladt a maga útján, nem járt tilosban, nem foglalkozott idegen terület megsértésének gondolatával, a mikor elfogultság-

ból, merő ellenszenvből utána sompolygott egy uri ember, a kit mindenki tisztességes, kifogástalan embernek ismert s egy furkós bottal nagyokat ütött amannak fejére. Ez csak eléggé nagy botrány ugyebár?

Ámde mindjárt itt sietve eláruljuk, hogy amit most előadtunk, jelképes beszéddel van monda. A „furkós bot“ az a gonosz kis füttykös, melylyel olyan nagyokat lehet ütni, az a hires-nevezetes kis fegyver, melylyel — mint a revolverrel — már olyan sokan visszaéltek: a toll, az az uri ember pedig, aki azt a komisszágot elkövette, egy ottani előkelő, jobban mondva: az ottani legtekintélyesebb hirtlap. S az a magasan álló személyiség, a kinek minden ok nélkül neki rontottak, hogy kiesoda a mi példabeszédünkben, azt meg fogja ugyan tudni az alábbiakból az olvasó, a mikor a derék cikksorozatból szemelvényül egy-két részt reprodukálni fogunk, de azért itt is szintén eláruljuk, hogy a kit bántalmaztak, brutálisan, szokatlanul ordináre módon sértettek, az nem más, mint Máramaros lakossága s az illető hirtlap olvasóközönsége legnagyobb részének a vallása, melyet azok gyöngéden tisztelnek, melyhez szívből ragaszkodnak, a katolikus vallás s melyben ez mintegy meg van személyesítve és testesítve: a sokat csufolt, az annyiszor félreismert és mégis diadalmas katolikus egyház.

Máramarosi barátaink pedig bocsássanak meg a jelen cikknek címében olvasható erős kifejezésért s hogy a „botrány“ nevént mintegy összeköttetésbe hozzuk szeretett vármegyéjöknek, mely oly kedves, áldott része a magyar haza földjének; de hát minden eseményt, dicsőségest avagy kellemetlent onnan szoktunk elnevezni, a hol az történt, s ezt a „botrányt“ sem nevezhetjük, sem somogyinak, sem nógrádinak, hogyha Máramarosban történt. E sorok írójának sem esik jól, hogy Máramarosról kell följegyeznie olyat, a mi sajnálatos, hiszen ott töltötte életének hosszú éveit s ezt a földet ugyszólván második hazájának tekinti még most is.

Már pedig másnak mint „botrány“nak azt valóban nem tekintjük, a mire főnnebb már utalást tettünk.

Beszéljünk az esetről most már egész világosan s ne példabeszédben.

Mi is történt?

A múlt év augusztus havában hozott a Máramarosszigeten megjelenő s immár több mint 40 éve fennálló „Máramaros“ czimű hirtlap Dr. Pap Tibor máramarosszigeti reform. jogakadémiai tanár tollából „Az új syllabus“ czimű egy három folytatásban megjelent cikksorozatot, melyben a szerző minden ok nélkül, ugyszólván minden bevezetés nélkül, mindenek ámulatára, neki ront a katolikus egyháznak, s azt eldédig szokatlan módon és hangon, de egész szemérmetlenül sans géne becsmérli, gyalázza, gunyolja és szidja, a legkedvezőtlenebb dolgokat hangoztatva elene s a leggyűlöletesebb vádakot hozva fel. Biztosra vehetjük, hogy ez az otromba fellépés nagyon megsértette az olvasóközönséget, melynek soraiból bizonyára sokan azt mondták: nemesak a protestánsnak kedves az ő vallása, — sőt azt is hiszszük, hogy protes-

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tüköráru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry cég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

táns vallású olvasók között is nem egy akadt, a ki a cikkely olvasásánál fejét esóválta s ilyenformán mondott: na már ez nem járja, erre nem volt semmi szükség!

(Folyt. köv.)

HIREK.

Felkérjük lapunk előfizetőit, akik még a múlt évről is hátralékban vannak, hogy előfizetéseiket ujtsák meg.

A főispán betegsége. Dr. Falussy Árpád főispán a hét folyamán hivatalos ügyek intézése czéljából négy napig Budapesten időzött s visszatérő utjában erősebben meghűlt, úgy hogy a jelentkezett tüdőhurut miatt: kezelő orvosa, dr. Ááron Sándor vm. tisztí főorvos tanácsára néhány napig az ágyat kénytelen őrizni s így Szatmár-Németi szab. kir. város közigazgatási bizottságának hétfő délelőtti ülésén, valamint a város törvényhatósági bizottságának hétfő délutáni rendes közgyűlésén sem elnökölt.

Igazgatóválasztás. A szatmári első Téglagyár részvénytársaság id. *Litteczky* Endrétegyhangulag igazgatójának választotta meg.

Hymen. *Kávásy* Sándor színérváraljai földbirtokos a napokban esküdt örök hűséget *Gergely* József leányának, *Izabellának*. — *Lánczy* Lajos zilahi kir. bírósági jegyző a múlt nap esküdt örök hűséget Máramarosszigeten *Sipos* Géza bányaszámvizsgáló, rk. egyházzondnok leányának, *Jolánka* kissasszonynak. Az esketési szertartást *Müller* Károly apát, főesperes plébános végezte, ki az ifjú párhoz szép beszédet intézett. — *Berinde* István komorzáni körjegyző eljegyezte *Leményi* Olivér kővárremetei lakos leányát, *Szabinát*.

Uj megyebizottsági tagok. A múlt hó 30-án lefolyt vármegyei bizottsági pótló tagválasztás alkalmával Erdődön Nagy Sándort, Aranyosmegyesen Pászthói Jenőt választották meg, ellenben Olesván a bizalmi férfiak távolléte miatt a választás nem volt megtartható.

Helyettesítés. Dr. Falussy Árpád főispán az üresedésben levő vármegyei árvaszéki kiadói állásra *Filep* Imre nagykirályi lakost helyettesítette.

Primicia. Nagyszerű és lélekemelő ünnepély folyt le a múlt év decz. 26-án Nagymajtény községben, ahol *Láng* Pál ujmisés, kálmándi segédlelkész mutatta be az Ur Jézusnak első sz. mise-áldozatát. A kedvezőtlen idő dacára a nagymajtényi nagy és szép templom zsufoláslg megtelt az ájtatos hívek seregével. Az egész hitközség, sőt még idegenek is, — a családnak jó ismerősei, rokonai, barátai mind eljöttek, hogy osztozzanak ők is az ujmisés örömeiben. — Eljöttek az ujmisésnek paptársai, körülbelül 12-en, tanárai, hogy assistálásukkal ők is hozzájáruljanak az ünnepély fényének emeléséhez. — Az ünnepélyes mise 10 órakor vette kezdetét, amelyet széppé, kellemessé tett *Mondik* Endre tanítónak művészi játéka és kellemes, csengő hangú éneklése. A misén megáldoztatta az ujmisés nagy meghatottság között szüleit, nagyapáit, testvéreit. Kimagasló fénypontja volt az ünnepélynek Dr. *Fechtel* János főgimnáziumi tanár, sz. sz. tanácsos fenkölt szellemű s mély tanulságos sz. beszéde, amelyet az ujmisés áldozárhoz, szüleihez, a köz-

ség híveihez intézett. A sz. mise után ünnepélyes áldás adás volt, utána az uj misés öröm szüleinek házában mintegy 100 teritékű ebéd. Az ünnepély fényét még nagyban emelte az, hogy az ujmisésnek édes apja akkor ülte tanítóóságának 30-ik évfordulóját, akinek 30 éves tanítói munkásságát egykori tanítványa, *Fischer* Pál nagymajtényi tanító talpra esett toasztjában esetele, — mondván, hogy a jubiláns 28 évet Nagymajtényben töltött a kath. tanügy terén, mint buzgó, kitartó és lelkes tanító. Erre *Fásztusz* Elek főgimnáziumi tanár, sz. sz. tanácsos remek toasztjában replikázott, s gyönyörűen körvonalazta a jubiláló tanító érdemeit, kiemelte azt, hogy munkásságát a felsőbb hatóság is elismerte. A toasztok szünet nélkül folytak. Így a primiciáns éltette X-ik Pius pápát, Szatmáregyházmegye püspökét, Dr. *Boromissa* Tibor Ó méltóságát, a manuductort, *Brösztel* Lajos margittai plébánost, mint az ujmisés rokonát és nagybátyját, a szónokot, a főnökét, *Sollész* Imre aranymisés plébánost, az assistáló fiatal paptársait, egy régi jó tanárát, *Fásztusz* Elek főgimn. tanárt, jó barátait, a hölgykoszorút és *Mondik* tanítót. — Beszédet mondtak még a primiciáns édes apja a szónok és manuductorra, a vendégekre. Dr. *Fechtel* János a primiciánsra, *Brösztel* Lajos a primiciánsra és szüleiére. Mondtak még *Czilli* György k. tanító mint az ünnepelt nagyapja az ünnepeltre, Dr. *Nemestóthy* Szabó Albert ügyvéd a papi hivatás és kötelességről *Kuliffay* Mihály osztálytársai nevében és mint régi jó barátját éltette. *Kreiter* Pál bankhivatalnok összes barátai nevében üdvözölte az ujmisést. *Fásztusz* Elek tanár az ünnepelt nagyapját. Még számos felköszöntő volt, melyekről térszüke miatt nem referálhatunk.

Áthelyezett jegyzők. Az igazságügy-miniszter *Fésős* Endre helybeli kir. törvényszéki jegyzőt és *Tempich* Jakab járásbírói aljegyzőt kölesönösen áthelyezte.

Gyászhir. *Nonn* Ferencz volt építész-mérnök Nagykirályban e hó 9-én elhalt. — *Nelhibel* Edéné, szül. Nagy Matild, életének hatvanegyedik évében Budapesten elhunyt. A megboldogultban *Artimovics* Antal ungvári állomásfőnök felesége édesanyját gyászolja. — *Petruska* Jakab jánkai máv. előljáró pénteken, 46 éves korában rövid szenvedés után elhalt. Hült tetemeit óhajához képest Beregszászba hozták s vasárnap délben helyezték örök nyugalomra a róm. kath. temetőben édes anyja sírja mellé. Korai halálát neje, négy gyermeke s kiterjedt rokonság gyászolja. — *Bottka* Béla nábrádi földbirtokos, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag december 31-én elhunyt. Temetése e hó 2-án ment végbe óriási részvét kíséretében. — *Gámentzy* Geróné szül. *Korbuly* Terézia életének 65-ik, özvegyiségének 28-ik évében f. hó 7-én este 8 órakor Nagysomkúton jobblétre szenderült. — *Rácz* Dezső kővárhosszúfalusi körjegyző neje született *Hirsch* Eliz f. hó 2-án életének 23-ik évében, boldog házasságának 4-ik évében — hosszú és kínos szenvedés után Kővárhosszúfaluban elhunyt.

Óvónői kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter turci *Papp* Gizella duna-földvári községi okleveles óvónőt ugyanoda állami óvónővé nevezte ki.

Matiné. Vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében a Kölesey-kör szép

sikerü matiné rendezett. A felolvasó szerepét ezuttal Dr. *Tanódy* Endre ügyvéd töltötte be, aki szingazdag nyelvezettel irt felolvasásával mindvégig lekötve tartotta az előkelő közönség érdeklődését. Ezután *Fabián* Lajos joghallgató énekelt el kellemesen csengő baritonhangon néhány dalt ifj. *Nyárády* László ügyvédjelölt precziz zongorakisérete mellett. A műsor utolsó sé legkedvesebb száma a *Varju* Ibolyka monológja volt. A rendkívül bájos, vonzó megjelenésű urleány a „Bál előtt“ című magánjelenetet adta elő. Előadását, melyet közvetlenség, kellem és természetesség jellemeztek, a közönség nagyon sok tapssal honorálta.

Áthelyezett mérnök. A kereskedelmi miniszter *Virányi* Béla mérnököt a beregszászi m. kir. államépítészeti hivataltól a nagyváradai m. kir. államépítészeti hivatalhoz helyezte át.

Dalestély. A városi dal és zeneegylet hétfőn este a társaskör helyiségében igen szépsikerü dalestélyt rendezett. A dalestélyen megjelent intelligens közönség között ott volt a püspök ur Ó méltósága továbbá *Hehelein* Károly praelátus-kanonok s *Hámon* Róbert pápai kamarás püspöki titkár. A műsor minden egyes pontja nagy sikert aratott: — úgy a dalegylet ének s a zenekar zenészművei, mint a szintársulat népszerű primadonnájának, *T. Komáromi* Gizinek magánénekei általában rendkívül tetszetek. Műsor után társasvacsera és táncz következett.

Pályázat színházunkért. A mai napon jár le a színházunk bérbevételéért versenyző szinigazgatók pályázatának határideje. Értesülésünk szerint a pályázók *Krémer* Sándor jelenlegi igazgatón kívül *Polgár* Károly zombori, *Pesti* *Thász* Lajos szabadkai és *Bihari* Béla kecskeméti szinigazgatók. Krémeren kívül igen erős kilátásokkal pályázik a színházra *Polgár* Károly, kinek társulata a legjobb vidéki szintársulatok közé tartozik s akinek növeli esélyeit az is, hogy igazgatósága esetére *Zilahy* Gyula, a köztudomás szerint kiváló debreczeni szintársulat igazgatója megígérte, hogy társulata jelesebb tagjaival gyakran átrándul vendégszereplés végett városunkba.

Jutalmat nyert tanoncok. A főkapitány javaslatára az iparostanoncziskolába járó szorgalmas és jómagaviseletű tanulóknak jutalmat adott a városi tanács. Egyenkint 25 koronát kaptak *Flontás* Kálmán asztalos, *File* Ferencz ács, *Mayer* Lajos lakatos és *Erdi* Károly kőműves iparos tanoncok.

Főtárgyalás. *Papp* Gyula volt adótárnok sikkasztási ügyében a kir. törvényszék a bűnügyi főtárgyalást febr. 3-ra tűzte ki. Mondani sem kell, hogy egy a városban mint a vidéken rendkívül nagy az érdeklődés a szenzációs bűnper iránt. *Papp* Gyula védője dr. *Tanódy* Endre ügyvéd.

Bomlófélben levő egyesület. A nagykirályi zeneműkedvelők egyesületére rossz napok jának; ugyannyira, hogy ezen szépen megindult egyesület talán már a legközelebb jövőben feloszlik. Ugyanis a tagok már hónapok óta nem járnak a szokásos zeneprobákra. Egy zeneegyesület létezése pedig, mely mindent kultivál, csak a zenét nem: illusorius.

MOLDOVÁN JENŐ

KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE

SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Előre haladt idény miatt *mélyen leszállított árak.* *Posztók és barchetelék beszerzési árban, színes, crém és fekete szövet, bctisztok nagy választékban.* *Vászon és kanavászokban gyári raktár.* Női és férfi *fehértaneműek*, ing, gallér, kezelő, harisnyák és minden más cikkek a legolcsóbb árban.

II. Kimutatás a „Pázmány-konviktus” felépítésére felajánlott összegekről.

1. özv. Lengyel Endréné urnó .	200 K.
2. dr. Lengyel Alajos ügyvéd .	200 „
3. dr. Lengyel Endre ügyvéd .	200 „
4. Veszprémy Sándor plebános .	200 „
5. Mayer Sámuel földbirtokos .	100 „
6. Takács Károly plebános . . .	100 „
7. A Szatmárvárm. Takarékpénztár rt. három éven át évi 50 kor., összesen	150 „
8. Reiter Endre plebános . . .	50 „
9. Fekete József kereskedő . . .	25 „
Összesen: 1225 K.	

Fogadják a nemes szívü jöltevék a segélyre szorult ifjuság s a vezetőség halás köszönetét.

Szatmár-Németi, 1908. jan. 15.

Ratkovszki Pál.

Özönvíz a vármegyeházán. Érdekes látványban volt részök pénteken d. u. 2 órakor a vármegyeháza lépcsőházában azoknak, akik a közigazgatási bizottság üléséről lejöttek. Ugyanis a lépcsőház menyezetről, daczára annak, hogy semmiféle nyílás nem látszott, valóságos zuhatagban ömlött le a víz. A víz-áradás oka az, hogy a vármegyeháza vízvezetékének a lépcsőház fölött a padon elhelyezett csövét valaki nyitva hagyta és a kiömlő víztömeg a lépcsőház menyezétét átázta. A lépcsőházat egy pillanat alatt elborította a víz.

Meghívó. A Szatmármegyei Széchenyi Társulat január 19-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor 25 éves fennállásának megünneplésére Szatmár-Németi szab. kir. városházának nagytermében *diszkozyulést* tart, melyre az egyesület összes alapító, rendes és pártoló tagjait, valamint Szatmármegye és Szatmár-Németi szab. kir. város társadalmát tisztelettel meghívjuk. Dr. *Falussy Árpád* főispán társ. elnök. mezőmadarasi *Madarassy Dezső* igazgató. Tárgysorozat. 1. *Madarassy Dezső* ügyvezető igazgató üdvözlő beszéde. 2. *Megnyitó beszéd*, tartja: dr. *Boromisza Tibor* szatmári püspök, társ. diszelnök. 3. *Ünnepi beszéd*. Dr. *Fechtel János* főgymn. tanár, választmányi tagtól. 4. *Igazgatói jelentés*, felolvassa: *Faragó* társ. jegyző. 5. *Záró beszéd*, tartja: dr. *Falussy Árpád* főispán, társ. elnök. A diszkozyulést déli 1 órakor a Pannónia szálló disztermében közebed követi. 1 teríték ára 5 K. A közebeden résztvenni óhajtókat tisztelettel kérjük, hogy ezen szándékukat január 15-ig bezárólag *Faragó* Ignác kir. s.-tanfelügyelő Szatmár-Németi (kir. tanfelügyelőség) címére bejelenteni sziveskedjenek.

Földrengést jelentenek Bereg megyéből, melyet e hó 5-én észleltek. Vocsitepen voltak a lökések legerősebbek, megrongálták az államvasut épületeit, a falak több helyen megrepedtek, a vakolat lehullott. A rengést robbanáshoz hasonló dördülés előzte meg. Beszkidtól Munkácsig érezhető volt a földrengés. Malmoson 4 óra tájban rendült meg a föld, a házakról lehullott a vakolat. A nép, mely épen templomban volt, rémülten menekült a szabadba. Kisannán délután 3 óra 30 perczkor észlelték a földrengést, mely három másodperczig tartott, nagy föld-

alatti morajlástól kísérve. A lakosság félelmében kifutott a házakból. Kár nem történt.

Leforrázott gyermek. Hombori Miksáné fancesikái lakos ebédet készített, miközben másfél éves kis leánya az alacsony tűzhely mellett játszadozott. Az anya pár pillanatra kiment, a gyerek ezalatt egy fazék forró vizet magára rántott. A szegény anya azonnal kocsira ült gyermekével, hogy mielőbb orvosi segélyben részesíthesse. Minden hiába volt, mert a szegény kis teremtés Nagyszöllös alatt a nagyfoku égési sebek következtében a kocsin kiszenvedett.

Uj postaügynökség. Farkasaszon, Szatmárvármegyében 1908. évi január hó 16-án postai ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba és Németországba szóló, 1000 korona értéket meg nem haladó pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvány, nemkülönben postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. — A postaügynökség kézbesítési köre Alsóberekcszó, Farkasaszó, Felsőberekcszó, Oláhtótfalu és Tománya községre és Plopty tanyára terjed ki. A postaügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében az erdőszádai postahivatalhoz tartozik és összeköttetését a Farkasaszóról Erdőszádára és vissza naponként közlekedő gyalogküldönczjárat útján az erdőszádai postahivatallal fogja nyerni.

Uj tárgyalás. Spitz Mór gyilkosai ügyében döntött a Kuria. A beregszászi esküdtbiróság tudvalevőleg a tettesek közül Dávid Mártont kötél általi halálra, Dávid Adolfot pedig 15 évi fegyházra ítélte. A Kuria ezt azt ítéletet megsemmisítette, a bíróságot új tárgyalásra és ítélet hozatalra utasította, mert a bíróság legfontosabb tanuját Szántói Lászlót az esküdtbiróság nem eskette meg vallomására.

Az aranytolvajok elfogva. A veresvizi bányákból a nyáron nagymennyiségű aranyérczet loptak el. A csendőrség lassankint kézrekerítette a tetteseket, a kiket a napokban szállítottak be a helybeli kir. törvényszékhez, hol vizsgálati fogságba helyezték őket. Neveik a következők: Gyisa János, Vernáth János, Burda László, Buttyai Demeter, Kovasán Miklós, Rász János, Jakab Ferencz, Zoltán János. Az ellopott érczek pár ezer koronát érnek, egy részük megkerült.

Leszállított kamatláb. Az Osztrák Magyar Bank a kamatlábat e hó 10-én tartott ülésében az angol bank után indulva, 6 százalékról 5 százalékra szállította le. Remélhető, hogy a pénzviszonyok megjavulnak és a pénzpiacra a rendes állapotok rövid időn belül vissza fognak térni.

Öngyilkossági kísérlet. Berinde Emil 17 éves felsőkereskedelmi iskolai tanuló megunt az életet és e hó 10-én az esteli órákban forgópisztolyal a saját lakásán mellbe lőtte magát. Szándéka azonban nem jól sikerült, mert noha a golyó egészen átfurta és a hátán jött ki, nemesebb részeket nem talált, így rövid idő alatt fel fog épülni.

Kossuth Ferencz a kisiparért. A budapesti lakatos-ipartestület a mult héten

küldöttségileg kérelmezte a kereskedelemügyi minisztertől, hogy a lakatosmestereknek lehetővé tegyék a külföldi tanulmányozást és engedélyezzenek e célra ötezer korona tanulmányi ösztöndíjat. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter már el is intézte ezt a néhány napos kérvényt, még pedig úgy, hogy többet nyujt a kérelmező kisiparosoknak, mint amennyit ők maguk kértek. A miniszter ugyanis értesítette a kérelmező ipartestületet, hogy nemcsak a kért ötezer koronáig nyujt támogatást a tanulni vágyó lakatosiparosoknak, hanem kész sokkal nagyobb mérvű ilyen támogatást nyujtani, ha több kisiparos óhajta a továbbképzésnek ezt az eszközt igénybe venni. A miniszter minden egyes kisiparos számára külön részletes tanulmányi program megállapítását tartja szükségesnek és eszerint kapja meg a nyujtandó anyagi támogatás mérvét.

Két év mulva kiderült gyilkosság. 1905. év őszén nyomtalanul eltűnt Fehérgyarmatról egy Klein nevű szabóiparos. Mátészalkára ment, csak amugy gyalogszerrel s többé vissza se tért fiatal feleségéhez. Hozzá tartozói mindent elkövettek, de nyomára ráakadni még a csendőrség se tudott. Pár nappal ezelőtt egy menyeske jelent meg a fehérgyarmati járásbírósnál s mindenáron annak vezetőjével akart beszélni. Beeresztették a járásbíróhoz, aki előtt szenzációs vallomást tett férje, Gyulán János juhász ellen. Előadta, hogy 2 évvel ezelőtt férje gyilkolta meg Klein szabót s miután 100 forintját és arany óráját elrabolta, a hullára egy nagy követ kötött és a Szamosba dobta. — Az asszony vallomásának eleinte nem akartak hitelt adni, de midőn kijelentette, hogy az óra még most is az uránál van, megindították a vizsgálatot. A csendőrök elfogták a juhászt, akinél a meggyilkolt szabó összes értéktárgyait megtalálták.

Nincs többé részletfizetés. A pénzügyminiszter legközelebb kimondotta, hogy az adásvevési ügyletek után fizetendő százalékos illetékeknek részletekben való fizetését megengedni többé nem fogja.

Utbiztosok és utmesterek szervekedése. Az ország utbiztosai és utmesterei f. hó 5-én Temesváron gyűlést tartottak, melynek napirendjén az utbiztosok és utmesterek anyagi helyzetének javítására irányuló mozgalom szervezése volt. Megalakították az Országos Utmesterei Szövetséget s elhatározták, hogy febr. havában küldöttségileg tisztelegnek gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél és sanyaru helyzetüket memorandumban fogják kifejtetni.

Kedvezmény a trafikuskoknak. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter a bélyegárusoknak a bélyegjegyek és bélyeges kinstári váltóúrlapok elárúsításáért járó 1 és fél százalékos jutalékot újév napjától kezdve két százalékra emelte fel s már 1908 január 1-től teljesített megrendeléseknél ezt a magasabb eladási jutalékot veszik számításba.

Az adózó közönséghez. A városi adóhivatal ismételtén felhívja mindazokat, kik az ingatlanra bekebelezett terhek utáni kamatok vallomási ívét be nem adták, hogy

Megjelent a PÁZMÁNY KÉPES NAPTÁR AZ 1908. ÉVRE.

Kapható a Pázmány-sajtó könyvnyomdában Szatmáron. Ára 60 fillér. Tömeges megrendelésnél kedvezmény.

azt folyó évi január hó 31-éig a városi adóhivatalhoz adják be, mert az azután beadott vallomási ivatek el nem fogadtatnak, ha valamelyik adózónak vallomási ivate nem volna, az a városi adóhivatalnál ingyen kapható.

Hirdetmény. Tudatom a város közönségével, miszerint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint a kirakott áruknek a pályaudvarról való elfuvarozása, illetve az elfuvarozással járó munkálatok továbbbi elhatározásig vasárnapokon is az egész napon át minden korlátozás nélkül végezhető legyenek. Szatmár, 1907. december hó 28-án. — *Tankóczy, főkapitány.*

Az ipartörvény. Az ipartörvény készszen van, az utolsó simításokat most végzi rajta Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter s a hatalmas iparkodex tervezője s megalkotója, Sztérényi József kereskedelemügyi államtitkár. Ezer paragrafusból áll ez a nagyszabású alkotás, amely a magyar iparosságának valóságos bibliája lesz. Ehhez fogható törvényt Európa egyetlen állama sem tud felmutatni s az új ipartörvény méltán sorakozik azokhoz az alkotásokhoz, amelyeket Kossuth Ferencz minisztersége ideje alatt a munkástörvények alakjában kapott az ország.

Az adómentes motorbenzin eladási ára. A m. kir. keresk. miniszter 9418/IV. 3—1907. sz. leirata értelmében az adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára 1907. évi december 1-től 1908. évi május hó 5-ikéig terjedő időszakra métermázsánként 20 koronában állapított meg.

Uj egykoronások. Az Osztrák-Magyar Bank bécsi főintézeténél karácsony alkalmával jutottak kibocsátásra az új jubileumi koronás ezüstérmek, melyekből néhány darab már az ünnepek alatt Budapesten is forgalomban vált. Az új koronás érmek latin felirata: Duodecim lustris gloriose peractis. I. Ferencz József kezdetűivel, felette az osztrák korona, melyet balról 1848., jobbról 1908 évszám vesz körül. A tulsó oldalon az uralkodó feje látható. Alig jutottak az érmek forgalomba, a figyelmes szemlélők máris egy hibát találtak rajta, mely kétségkívül az érem nyomásánál történt vigyázatlanság következtében jött létre. Ugyanis az érem koronás oldalának tengelye ferde szöveget alkot a fejes oldal tengelyével. Ezt a hibát eddig rendszeren kerülték az érmek verésénél.

Milyen időnk lesz? Meteor írja: Január hóban igen sok a esomópont. A legerősebb hatásuk 7-re, 14-re, 18-ra és 29-re esnek. E hónapban Jupiter befolyása légkörünkre már erős lesz, így a mostani telünknek aránylag leghidegebb része is a következő hónapra esik. Nagyobb hideg leginkább január 18-ika február 4. és 15-ike körül várható, de fagyos napokra van kilátás a 28-iki esomópont hatáskörében, amit követőleg szintén erősebb havazás várható, különösen február legelső napjaiban, midőn a szélvihar is valószínű. Enyhébb jellegű a január 14-iki, vagy legalább nem hideg. A többi esomópont jellege gyenge, erősebbé azokat csak a napon végbemenő erőhatások, vagyis a napfoltok fogják tenni és jellegük minőségét is meghatározni.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet *Kepes David* mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, bál és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszitményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szives pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

Farsang alkalmából legolcsóbb beszerzési forrás óra, ékszer, szemüveg és china-ezüst árukban **Szabó Gusztávnál Szatmár, Atilla-utca 1. sz.**

Csak 3 frt 60 kr. Kazinczy-utca 16. szám alatt 3 kilós posta es. jó kuba-kávé. Megrendelhető utánvétellel bérmentve Néhna kávékereskedőnél Szatmár.

Színház.

Kedden, január 7-én s a következő két napon *Haller Irma* énekesnő lépett föl, mint vendég az „Aranyvirág“, „Vig özvegy“ és „Lili“ operettek czimszerepeiben. Szereplésének jellemzésére kikeressük a minden idők kritikusaiknak szólamgyűjteményéből ezt az avult frázist: „a közönséget egy csapásra meghódította“ s ha szégyenkezünk is egy kissé e kifejezés elcsépeltsége miatt, az kétségtelen, hogy aki látta a *Haller Irma* szereplését, az nem fogja megczáfolni állításukat. — Nézetünk szerint a vendégművésznő nagy igényei dacára sem kellett volna az igazgatóknak a szerződéstől elzárkózni, hiszen a vendégszereplés tudomásunk szerint szerződéses eljárából történt s a vendégként fellépő művésznőt az egész közönség a legmelegebben fogadta. A szerződötetésre különben azért is szükség lett volna, mert *Haller Irma* fellépéseiből azt az impressziót merítettük, hogy vele nemcsak egy kitűnő szubrettet nyert volna a társulat, de temperamentuma s egyénisége arra vall, hogy a most nagyon is megoldatlan népszimnűénekesnői kérdés is nagyon szerenésesen lett volna megoldva. A *Haller Irma* gyönyörű és izléses toalettjeit külön meg kell dicsérnünk.

Színészeink közül a vendégszereplés három estéjén különösen *Tihanyi* tűnt ki, aki az „Aranyvirágban“ mint Harry s a „Vig özvegyben“ mint Daniló, kifogástalan volt. *Radványi* az „Aranyvirágban“ várakozáson felül jó Beppó volt, „Liliben“ játszott *Plenhardjára* pedig az a megjegyzésünk, hogy mi, ellentétben *Lilivel*, aki a *Plenhard* hadnagy ügyességéért bocsátotta meg a *Plenhard* trombitás — no meg a *Plenhard* tábornok — ügyességéért vagyunk hajlandók elnézni azt, hogy *Plenhard* hadnagy egyáltalán nem ügyes és hódító, de ügyetlen és szögletes volt.

Pénteken félhelyárakkal a „Tolvajt“ játszották.

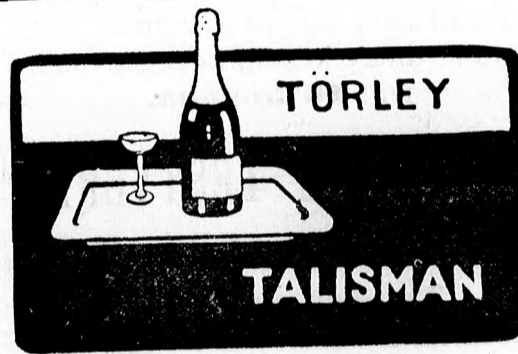
Szombaton és vasárnap este hallottuk először, illetve másodsor felesendülni szinpadunkon a „Varázskeringő“ fülbemászó melódiáit. Ha nincs is oly egységesen szép zenéje a királyszínház ez idei slágerének, mint a „Vig özvegynek“, nem lehet elvitatni, hogy van néhány igazán nagyon szép dal benne. Zeneszámai közül első helyen áll érték tekintetében az a *Strausz* zenei nagy

talentumát szépen bizonyító keringő, melyről ezimét is kapta s amellyel dallamosság tekintetében mérkőzhető valsezt alig ismerünk. A gyönyörű zenéhez nem mondhatjuk méltónak a szöveget. A szövegírókban van ugyan meseszöví képesség, de az izléstelen-ségig frivolak.

Az előadók közül magasan emelkedett ki *Komáromi Gizi*. Bájos, ötletes játékaért s szép dalaiért méltán ünnepelte a közönség. *Tihanyi* játéka szintén abszolút jó volt, de hangjának gyöngesége akkor is alkalmatlanná tette volna erre a nehéz énekes szerepre, ha nem lett volna berekedve. Az már a társulat hibája, hogy más még kevésbé lett volna alkalmas a *Niki* szerepére, mint *ő. Győri* és *Rátkai* a komikus szerepekben igen jól érvenyesültek. Ha *Barna Andor* olyan ügyes volna, amilyen ügyetlen, szép hangja s kellemes éneke arra tenné hivatottá, hogy az ország első szinpadjain szerepeljen. Egy kis jóakaratot tanusítva megdicsérjük még *Pataki Vilám*t, a többiekéről aztán már igazán hallgatunk.

Vasárnap délután a „Vereshajut“ játszották. Ehhez az előadáshoz azt az egy megjegyzést fűzzük, hogy ha nincs népszimnű-énekesnője a direktornak s mégis akar népszimnűvet játszani, válassza két rossz közül a kisebbiket s alkalmazza megint *Pataki Vilám*t, aki legalább csak nagyon gyöngé ebben a szerepkörben, de az utódja — kétségbeesítő.

Hétfőn a „Falu rossza“, kedden „Jösette kisasszony“ került színre.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Pályázat hirdetés

a szatmári róm. kath. plebániái **orgonistái** állásra.

Ennek javadalma, 1) a kegyuri várostól, a) külön udvaros lakás, b) 17 kataszt. hold szántó föld használata, c) 20 m³ tűzifa erdei raktáron, d) 600 korona, amely esetleg kiegészülhet 300 koronával személyi pótlékul; 2. az egyháztól stolaris és egyéb jövedelem mintegy 500 kor.

Ez állásért a folyamodás, igazolásával a vallás, életkor és a családi állapotnak, továbbá az orgonistai képességnek s enemű netáni eddigi szolgálatnak, alant megnevezett hivatalhoz intézve a **folyó évi február 20.-ig** nyújtandók be. A folyamodóknak készen kell lenniök arra, hogy orgonálásuk s éneklő hangjuk bemutatása végett felhívásra a kitűzött időben megjelennek a szatmári székesegyházban.

Szatmári róm. kath. plebánia hivatal.

MEGHIVÓ

A Szatmár-Németi Népbank Részvénytársaság

XXX-IK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

Szatmáron, saját helyiségében **folyó 1908. évi január hó 26-án délelőtt 10 órakor** fogja megtartani, mely közgyűlésre a részvényesek ezennel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Hitelesítő küldöttség megválasztása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1907-ik üzletéről, ezzel kapcsolatosan a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés s a felmentvény megadása.
3. Hat igazgatósági tag megválasztása.

Kelt Szatmáron 1908. évi január hó 2-án.

Az Igazgatóság.

Megjegyzés. Az alapszabályok 51. §-a szerint a közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak tanácskozási és szavazati joggal, kik az igénybe venni szándékolt szavazat mennyiségének megfelelő részvényt a részvénytársaság hivatalánál legkésőbb a közgyűlést megelőző napnak délutáni 5 órájáig letéteményezik, vagy pedig részvényeik lekötését ugyanezen határidőig hitelterméklőleg igazolják.

Kiskorúak gyámja, a gondnokság alattiak gondnoka, a jogi személyek illetékes képviselője, valamint a hagyatéki és esődtömegek gondnokai, ha ez iránti szándékukat a most említett határidőig írásban vagy szóbelileg bejelentik, a közgyűlési névlajstromba részvények letéteményezése nélkül is felveendők.

Az igazgatóság évi jelentése, valamint az évi mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthetők.

Tüzifa.

Apróra feldarabolt tölgy-törzsek, házhoz szállítva,

fél öle 14 korona;

a Csonkáson átvéve (Szatmár és a Szatmár-hegy között, köves ut mentén) **10 korona.**

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-ter 7. sz.

Telefon szám 16.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet

és lakásomat m. évi november hó 1-én özv. Vajtóné urnó Rákóczy-utcai 24. számú földszintes házába

helyeztem át.

E ház a „Törvényszék“, a vasuti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van.

Készítek **egyes fogakat, teljes fogsorokat, kaucuk és arany alapon, kívánatra szájpad nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és cément tömést.**

Fog- és gyökékhuzás a legújabbban feltalált szerekkel **teljesen fájdalom nélkül.** Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig

Albisi BAKCSY DOMOKOS,
orvos-fogorvos.

193.

Felesége keres

a háztartás vezetése mellett könnyű kézi munkával **20 koronáig hetenként.**

Férfinaknak is alkalmas.

Csekély beszerzési költség.

Kérjen prospektust!

SCHÖNDORFER F. Vállalat háziparfejlesztésére Wien, VII, Nelkengasse 1/24.

Ügyes gépirónó

kinék e téren hosszabb gyakorlata van, alkalmazást keres.

Czím a kiadóhivatalban.

Egy 13-14 éves fiút, kinék egy-két középiskolája van, tanulól felvesz a Pázmánysajtó könyvnyomda Szatmár

2j üzlet! 2j üzlet!

20⁰/₀-ot megtakarít ha az újonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol,

ahol minden e szakba vágó cikkek, meglepő olcsó árakban árusítatnak.

Szives meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

Kazinczy-utca 4. szám.

100.000.000 koro-
nát

szándékozunk Magyarorszá-
gon készpénzben elhelyezni.

RÓTH BANKHAZ

BUDAPEST.

Központ: VI. ker., M. kir. Operaház
palotájában.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbir-
tokra és bérházakra 10—75 éves
törlesztésre 3⁰/₀, 3¹/₂⁰/₀, 4⁰/₀, 4¹/₂⁰/₀-os
kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és
III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre
5⁰/₀-al, esetleg 5¹/₂⁰/₀-al.

Személy és tárcza váltóhitelt
iparosok és kereskedők részére,
valamint minden hitelképes egyén-
nek 2¹/₂—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami,
törvényhatósági, községi tisztvi-
selőknek és katonatiszteknek fize-
tési előjegyzésre, kezes és élet-
biztosítás nélkül. Ugyanezeknek
nyugdíjra is. Értékpapírokra, vi-
deki **pénzintézetek** és vállalatok
részvényeire értékük 95⁰/₀-áig
kölcsönt nyújtunk a Magyar-Osztrák
Bank kamattába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi
pénzintézet által nyújtott jelzálog-
os törlesztéses személy- és váltó-
kölcsönt. Miudennemű bel- és kül-
földi értékpapírt napi árfolyamon
veszünk és eladunk.

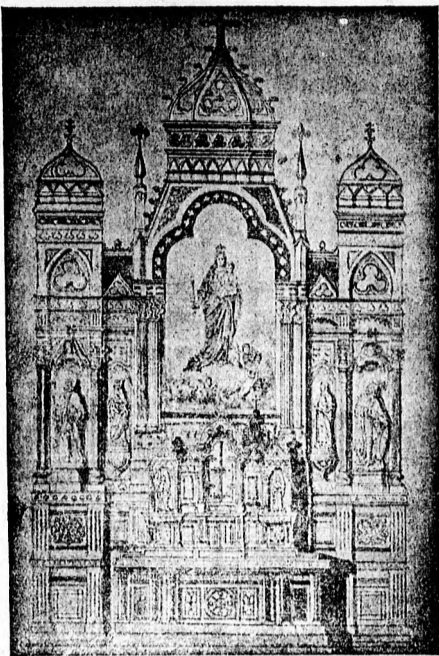
Megbízásokat a budapesti és kül-
földi tőzsdéken lelkiismeretesen
és pontosan teljesítünk, minden-
kor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó **mindenreá-
lis ügyletet**, a legnagyobb pénz-
csoportoknál levő összeköttetése-
inknél fogva legelőnyösebben bo-
nyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek
szakszerű **felvilágosítást**. (Vá-
laszbélyeg mindenkor mellék-
lendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

**Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca
16. sz. alatt vannak.**

SZABÓ SÁNDOR

szobrász, aranyozó és oltárkészítő
SZATMÁR, Báthory-utca 18.

Elvállalok új oltárok, szószékek,
szentsirok, szent szobrok készítését
kőből, fából vagy imitációból.

Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek.

Új oltárképeket hírneves festő-
művészek közreműködésével állítom
elő. Műtermemben kész templom- és
szoba-díszek vannak raktáron.

Továbbá e helyen is felhívom a
Főtisztelendő urak szives figyelmét a
műtermemben készletben levő stáció-
dombormű képek megtekintésére.

Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok.
Az ügy könnyebb elintézése czéljából saját
költségemen utazom bárhova.

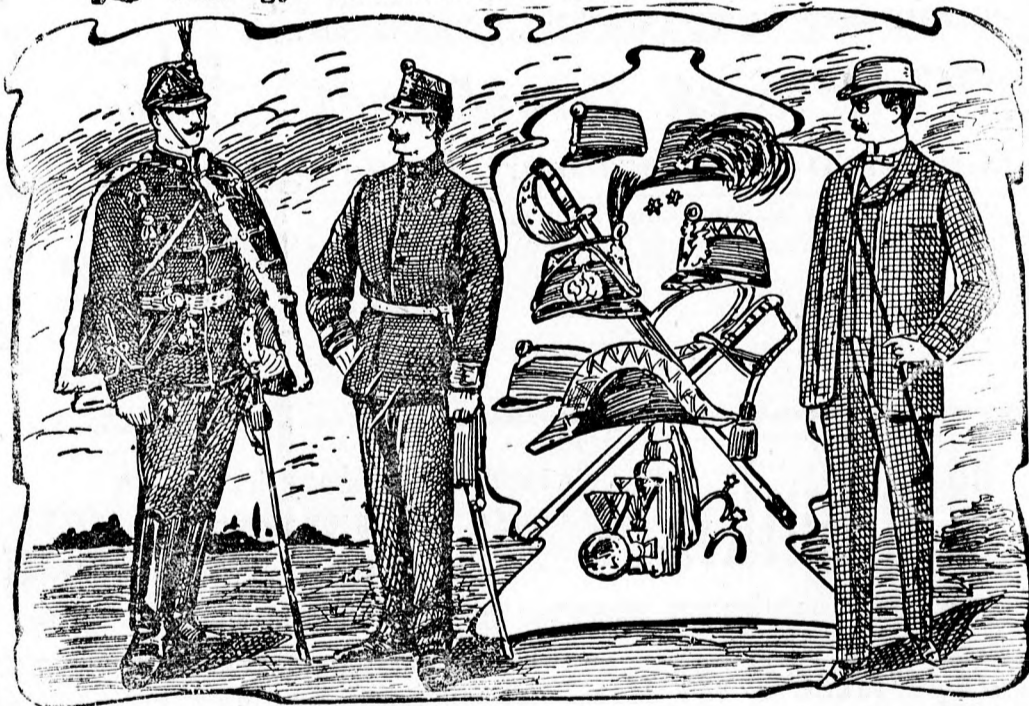
Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik
Kiváló tisztelettel **Szabó Sándor.**

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. Szatmáron, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendá-
kat**; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns sza-
bás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben,
Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy
forgalma** áttal áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint
bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-
biztosítom, hogy a legesekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb
megelégedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádgos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle h á aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és eszímákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte,** és a kinek áru csinoság dolgában is párját ritkítja

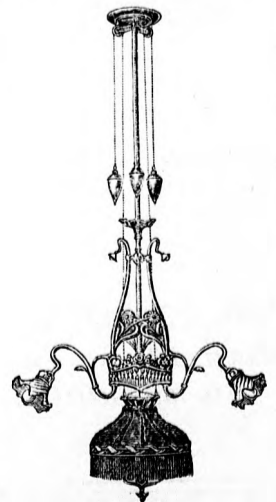
Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-**Oesztreicher Tóbiás** .. áru szükségletét ..

gyári nagy raktárában szerezzé be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében.

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy karácsonyi és ujévi aján-
déknek dusan felszerelt üveg és porcellán üzletem-
ben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke
miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—tól feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—tól „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—tól „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vízes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Csigaszerkezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos oszillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányosárban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a farsangi vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsorúbbtól a legizléseosebb tárgyak, u m.: játék, díszmű, rövid, nürinbergi, acél, tafték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerékű triciklik.

Óriási választék francia habakban.

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régi kisváros háza).

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becserél, lagoonásért és posztóért jótállást vállal.

100.000

lábát tesz tönkre a szük cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK JÁNOS czipész mesternél

Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölönyi-ház)

a püspöki palotával szemben.